

# “Obama ha fet massa escarafalls”

**S**enyor Card, sou l'home que l'11 de setembre del 2001, en una escola primària, va dir a cau d'orella a George W. Bush, aleshores president, que acabava d'estavellar-se un segon avió al World Trade Center. Aquelles paraules van ser l'inici d'una recerca implacable d'Ossama bin Laden. On éreu diumenge passat, el 2 de maig, quan el món va saber que Bin Laden era mort?

—En un acte al Ford Theater de Washington. En sortir vaig veure que el BlackBerry se m'havia tornat boig. No tenia ni idea de què passava. Tot d'una, vaig rebre un missatge que deia: “USA! USA! USA!” El següent missatge m'informava que havien mort Ossama bin Laden.

—**Vau parlar amb el president Bush?**

—Ens vam intercanviar missatges. La resposta de les 5.44 de la matinada, aquesta vegada hora de Texas, deia: “Un gran dia!” Res més. És una persona molt eficient.

—**Aquest èxit relativament ràpid ha estat un glop amargant per a George W. Bush? Ell mateix va dur a terme una recerca infructuosa de set anys i arriba Obama i, en dos anys, ho aconsegueix. Us pensàveu que enxamparíeu Ossama bin Laden abans?**

—Havia pensat que l'agafaríem força de pressa un cop es va haver iniciat la guerra a l'Afganistan. En aquella època, la CIA i els militars deien: “L'enganxarem. Li trobarem el cau. Tenim una gran capacitat fotogràfica. Som capaços de captar imatges d'un vessant de muntanya i veure on hi ha els cadàvers encara calents.” Teníem moltes expectatives.

—**Havíeu establert un calendari amb la data que esperàveu tenir conculsa la recerca?**

—No, jo sempre pensava: “Demà, potser demà serà el dia.” Però també recordo quan s'hi van ficar els serveis secrets. Vam rebre informació de la CIA segons la qual havien localitzat

Andrew Card (Brockton, EUA, 1947) fou cap de gabinet del govern dels Estats Units durant la presidència de George W. Bush. En aquesta entrevista explica els esforços de Bush per capturar Bin Laden i com aquest ha rebut la notícia de la seva mort.

un home alt amb barba i bastó. Quan vam veure les imatges vam dir: “Vet-ho aquí. Ja el tenim.” Però anàvem errats, i la frustració creixia.

—**Al principi de la guerra a l'Iraq, va reassignar-hi molts experts. Per al president Bush, hi havia cap prioritat més important que la recerca de Bin Laden?**

—Tenia moltes prioritats bàsiques, però, sincerament, no crec que el president desatengués la recerca de Bin Laden. Les persones que vam traslladar a un altre lloc van ser substituïdes. Crec que hi havia un equip específic que cada dia quan es llevava tenia la tasca de preguntar-se: “On és Ossama bin Laden ara mateix?”

—**Però avui el guanyador suprem és el president Obama...**

—Em fa l'efecte que Obama ha fet massa escarafalls. Se'n pot enorgullir, però no cal tanta demostració.

—**Quan anunciava la mort de Bin Laden no semblava pas triomfant.**

—Vaig trobar que la declaració era apagada, però el seu programa no ho és pas. Opino que és prematur això d'anar-se'n a la Zona Zero de Nova York. El meu model de conducta en un cas com aquest seria el de George H. W. Bush quan va caure el mur de

Berlín el 1989. Era un dia de celebració, però no ens vam pas posar a ballar allà al mur.

—**Tanmateix, si hagués fallat l'operació d'Abbottabad, a Obama li hauria costat la presidència. No ha demostrat justament el valor que sembla que no van tenir el seus adversaris?**

—El president Obama va prendre una decisió valenta, perquè hi havia moltes coses que podien anar malament. Què hauria passat si Bin Laden no hi hagués estat o si hi haguessin intervingut els militars pakistanesos? Amb una informació deficient, diria que les possibilitats potser eren d'un 50%.

—**La guerra de l'Afganistan, que es va emprendre per a capturar Bin Laden, fa deu anys que dura. Vist en retrospectiva, no hauria estat millor descartar la invasió i, en comptes d'això, mirar de fer sortir a la llum Bin Laden amb operacions encarregades a les forces especials?**

—Dieu “fer sortir a la llum”, una cosa que està bé en teoria; un videojoc interessant per als qui es miren els esdeveniments de lluny estant. Però no hi ha cap palanca de comandament que controli el resultat del joc. Fa de mal preveure. Creieu-me que si haguéssim pogut haver Ossama bin Laden tot hauria estat molt diferent.

—**I, en canvi, ha continuat essent un símbol d'al-Qaida fins avui. Ha estat el rostre del terrorisme.**

—No sé si en diria el “rostre”, però sí que ha estat la personificació del terrorisme. Després de l'atemptat, va sortir en uns vídeos on deia: “Aquí em teniu, ha estat un gran dia.” Després, l'FBI el va declarar enemic públic número u i va posar la seva fotografia a la llista dels més buscats de l'organització. De manera que va ser un rostre, una barba i un nom.

—**Com va poder viure-hi tant de temps, Bin Laden, en aquell complex sense que se n'assabentessin ni els serveis d'intel·ligència pakistanesos ni els nord-americans i poguessin passar a l'acció?**

—Em sembla que és una pregunta que el Congrés pot formular a l'administració d'Obama, i aquesta, als pakistanesos. A més, tenint en compte que el govern dels EUA va reconèixer fa nou mesos que l'amagatall de Bin Laden era un lloc d'interès, a mi em desconcerta per què els serveis secrets pakistanesos no van dir: “Ep!, un lloc d'interès. Vés a saber què hi construeixen.” Jo visc a McLean, a Virgínia, i ja podeu pujar-hi de peus que si veig que edifiquen un xalet a tocar de casa meva, pensaré: “Ep!, qui és que es fa una vil·la aquí?”

—Ara que Bin Laden és mort s'ha revifat el debat si les tècniques d'interrogatori utilitzades a Guantánamo van servir per a obtenir cap pista important sobre l'amagatall de Bin Laden. Creieu que, en aquest cas, el fi justifica els mitjans?

—Sincerament, crec que l'asfíxia simulada, o les tècniques d'interrogació més perfeccionades que vam fer servir, van reportar una informació molt valuosa per a la protecció dels Estats Units i dels nostres aliats. Jo defenso que el president tingui capacitat de permetre que es facin servir tècniques perfeccionades, en circumstàncies molt concretes, per a protegir els Estats Units.

—L'administració de Bush tenia pensat què se n'havia de fer, de Bin Laden, si el capturaven o el mataren?

—No recordo detalls sobre com havia de ser enviat a l'altre món. D'aquestes converses, no me'n recordo. Eren coses que no arribaven al meu nivell. No estic segur si hauria estat una, diguem-ne, “decisió presidencial”.

—Bush sempre havia dit que volia Bin Laden viu o mort. Tenia cap preferència?

—No, no crec que en tingués cap. Em sembla que no hi havia conseqüències planificades per a “viu” i encara menys per a “mort”.

—Sembla que mort és l'opció menys complicada.

—Jo diria que comporta més seguretat. Jo em sento molt còmode amb la defunció d'Ossama bin Laden. I considero que ara serà el poder suprem qui li farà justícia de debò.

—Naturalment, és un gran descons, però trobeu bé que un país majoritàriament cristià celebri la mort



Andrew Card, durant un discurs, en una imatge d'arxiu.



Andrew Card explica a cau d'orella a George Bush que un segon avió ha fet impacte al World Trade Center, el setembre del 2001.

d'un ésser humà com ho hauria fet si hagués guanyat la copa del món? No ho trobeu una reacció un xic estranya?

—Va ser una cosa natural; no estava gens preparada. Ningú no portava cartells ni pancartes, ni deia “Visca!” Allò no era un programa de televisió on et diuen: “Aplaudiments!” Va ser una manifestació espontània del poble dels Estats Units. Quan vaig veure que deien

“USA! USA!”, vaig trobar que ja era hora que es manifestés aquesta reacció tan meravellosa i espontània. La meua esposa plorava, i això que és pastora. Va ser una injecció de moral important per a aquells que tenen el deure de portar les persones davant la justícia en la guerra contra el terrorisme.

**Marc Hujer**

*Traducció de Carme Geronès*